

7

ก

ล

ยุ

ท

ช

กล้วยเปลี่ยนคน

สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีช่วยไร่

นวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี ด้านการเรียนการสอน

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปีงบประมาณ 2568

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล) สพป.แพร่ เขต 2

เอกสารประกอบการพิจารณาผลงานนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี ด้านการเรียนการสอน

“7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีช่วยไร่”

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปีงบประมาณ 2568

นางสาวชลิตา ศรีสอาด

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ขำนาญการ

โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามะหะสาร เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อผลงานนวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่”

ชื่อของเจ้าของผลงานนวัตกรรม นางสาวลิตา ศรีสอาด ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียน บ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล)

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

โทรศัพท์เคลื่อนที่ 062-1656393

e-mail maychalitasrisaard@gmail.com

ประเภทผลงาน

☐ ด้านการบริหาร

☒ ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะ

☒ ความพอเพียง

☒ ความกตัญญู

☒ ความซื่อสัตย์สุจริต

☒ ความรับผิดชอบ

☒ อุทิศการณคุณธรรม

☐ คุณธรรมอัตลักษณ์(โปรตระกูล).....

ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ

โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (ราษฎร์อนุกุล) อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะ “กล้วย” ซึ่งเป็นผลไม้พื้นบ้านที่ปลูกกันแทบทุกครัวเรือน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวันของชุมชน จากการสำรวจพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่กลับไม่ชื่นชอบการรับประทานกล้วย ด้วยทัศนคติที่มองว่ากล้วยเป็นของธรรมดา ลำสมัย และไม่น่าดึงดูดใจ

ปัญหานี้อาจดูเหมือนเล็กน้อยหรือเป็นเพียงความชอบส่วนบุคคลของเด็กบางคน กลับสะท้อนให้เห็นช่องว่างสำคัญในระบบการศึกษา คือ ความห่างไกลระหว่างวิถีชีวิตจริงกับกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน รวมถึงการขาดการปลูกฝังให้เด็กรู้จักเห็นคุณค่าในสิ่งรอบตัว นำมาสู่แนวคิดและแรงบันดาลใจในการพัฒนานวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่”

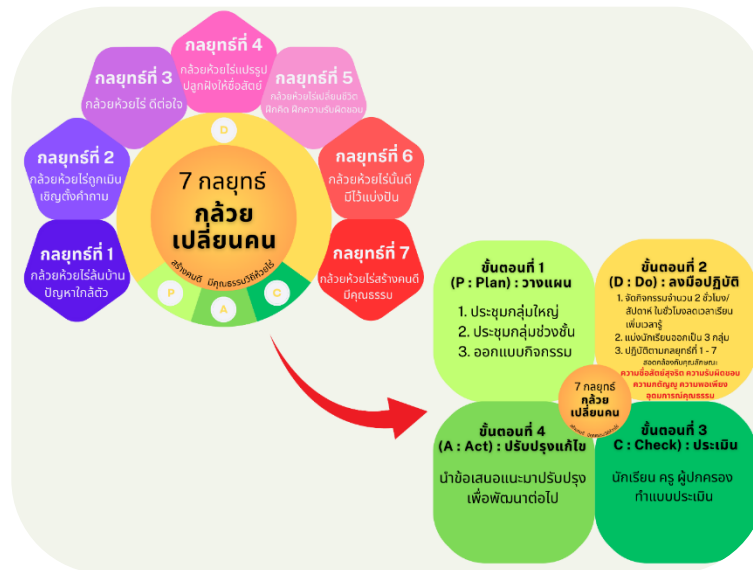
นวัตกรรมนี้มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กนักเรียนผ่านการบูรณาการ “กล้วย” ซึ่งเป็นทรัพยากรท้องถิ่น และเป็นฐานของการเรียนรู้ (Local Wisdom-Based Learning) เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ด้านคุณธรรมทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และอุทิศการณคุณธรรม ตามแนวทางโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL) และประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ผลสำเร็จจากนวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่” เป็นบทพิสูจน์ที่ชัดเจนว่า “กล้วย...เปลี่ยนคนได้จริง” เพราะแม้เพียงสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่อยู่รอบตัว หากนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก็สามารถเป็นพลังและปลูกปั้นคนดีให้เติบโตอย่างงดงามได้

ใช้แนวคิดของวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีไทย” ประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นตอนที่ 1 (P : Plan) : วางแผน มีการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงาน PLC ทั้งในระดับกลุ่มใหญ่ (ทั้งโรงเรียน) และระดับกลุ่มช่วงชั้น โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน วางแผนตารางกิจกรรม และจัดทำเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผล เพื่อใช้ในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายอย่างเป็นระบบและเพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรม ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

นวัตกรรมการสร้างสรรค์คนดี “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่” | 3

ประชุมวางแผนการดำเนินงาน PLC ทั้งในระดับกลุ่มใหญ่ (ทั้งโรงเรียน) และระดับกลุ่มช่วงชั้น

3.2 ขั้นตอนที่ 2 (D : Do) : ลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการนวัตกรรมการ “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่” โดยจัดกิจกรรมจำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ปีการศึกษา 2567 โครงการพัฒนาทักษะอาชีพและลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีการจัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คละระดับชั้นและความสามารถ ได้แก่ กลุ่มที่มีความสามารถสูง กลุ่มระดับปานกลาง และกลุ่มที่ต้องการเสริมเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนแบบมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัย พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างทั่วถึง และให้สอดคล้องกับคุณธรรม 5 ประการ ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

กลยุทธ์ที่ 1 กล้วยห้วยไร่ล้นบ้าน ปัญหาใกล้ตัว (ร่วมกันกำหนดปัญหา)

จากการสำรวจพบว่ารอบโรงเรียนและชุมชนมีต้นกล้วยจำนวนมากที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

นวัตกรรมการ สร้างสรรค์คนดี “7 กลยุทธ์ กลัวยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิธีช่วยไร่” | 4

กลยุทธ์ที่ 2 กลัวยช่วยไร่ถูกเมิน เขิญตั้งคำถาม (ร่วมกันเลือกปัญหาที่สนใจ)

นักเรียนร่วมกันเลือกปัญหาที่สนใจโดยมีครูคอยชี้แนะ

กลยุทธ์ที่ 3 กลัวยช่วยไร่ ดีต่อใจ (ร่วมกันดำเนินการศึกษาค้นคว้า)

7 กลยุทธ์ กลัวช่วย เปลี่ยนคน

- กลยุทธ์ที่ 1 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 2 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 3 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 4 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 5 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 6 กลัวความไม่พอใจ
- กลยุทธ์ที่ 7 กลัวความไม่พอใจ

ขั้นตอนที่ 2 (D : Do) : ลงมือปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ 4
กลัวช่วยไร้แปรรูป ปลุกฝังให้ซื้อสัตย์

1. สังเคราะห์ความรู้จากภาคการศึกษากลัว
2. ทดลองและปรับสูตรเมนูกลัว
3. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านอาหาร
4. จำหน่ายผ่านร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน
5. ทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ปลุกฝัง**ความซื่อสัตย์สุจริต**

นวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีไทยไว้” | 6

นวัตกรรมการ สร้างสรรค์คนดี “7 กลยุทธ์ กลัวยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีช่วยไร่” | 7

กลยุทธ์ที่ 5 กลัวยช่วยไร่เปลี่ยนชีวิต ฝึกคิด ฝึกความรับผิดชอบ (สรุปและประเมินค่าของคำตอบ)

7 กลยุทธ์
กลัวย
เปลี่ยนคน

ขั้นตอนที่ 2 (D : Do) : ลงมือปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ 5
กลัวยช่วยไร่เปลี่ยนชีวิต
ฝึกคิด ฝึกความรับผิดชอบ

1. สรุปความรู้จากกลยุทธ์ที่ 1-4
2. ทำโครงงาน “สุขกินได้...เรื่องกลัวย ๆ แต่ไม่กลัวย” จากนวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กลัวยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีช่วยไร่” ปลูกฝัง **ความรับผิดชอบ**
3. ประเมินผลและสรุปคุณค่าโครงงานจากนวัตกรรม
4. ถอดบทเรียนและแนวทางต่อยอด

กลยุทธ์ที่ 6 กลัวยช่วยไร่เน้นดี มีไว้แบ่งปัน (นำเสนอและประเมินผลงาน)

7 กลยุทธ์
กลัวย
เปลี่ยนคน

ขั้นตอนที่ 2 (D : Do) : ลงมือปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ 6
กลัวยช่วยไร่เน้นดี มีไว้แบ่งปัน

1. จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในงานเปิดบ้านวิชาการ สอดคล้องกับคุณลักษณะ **ความกตัญญู** ช่วยสร้างรายได้เสริม และแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
2. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงงานจากนวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กลัวยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีช่วยไร่”

นวัตกรรมการ สร้างสรรค์คนดี “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีห้วยไร่” | 8

กลยุทธ์ที่ 7 กล้วยห้วยไร่สร้างคนดี มีคุณธรรม (ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

ส่งเสริมคุณลักษณะความพอเพียงผ่านการปลูกกล้วย ที่สร้างผลลัพธ์อย่างยั่งยืน ทั้งต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ชีวิต

3.3 ขั้นตอนที่ 3 (C : Check) : ประเมิน

นักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้

3.4 ขั้นตอนที่ 4 (A : Act) : ปรับปรุงแก้ไข

นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง เพื่อพัฒนานวัตกรรม

ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 27 คน ร้อยละ 93.10 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล) ตระหนักและเห็นคุณค่าของกล้วยที่เป็นทรัพยากรท้องถิ่น และสามารถเชื่อมโยงสิ่งใกล้ตัวกับการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

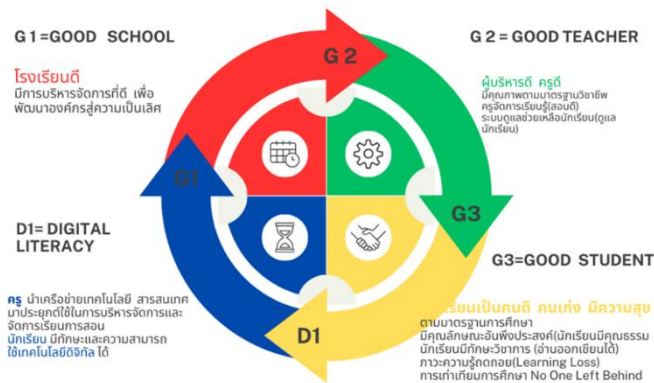
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 26 คน ร้อยละ 89.65 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล) เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงตามกระบวนการ “7 กลยุทธ์” และสามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 29 คน ร้อยละ 100 ปีการศึกษา 2567 มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรม ตามแนวทางโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปัจจัยความสำเร็จ

3G 1 D MODEL

นวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีไทยไว้” จะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งความสำเร็จของนวัตกรรมนี้เกิดจากการบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ และยึดหลักธรรมาภิบาล โดยมีกรอบแนวคิด HUAIRAI 3G1D Model เป็นหลักในการขับเคลื่อน

การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.2.1) ระดับประเทศ

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ได้รับรางวัล “ครูชนคนคุณธรรม” ประเภทครูผู้สอน จากโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2564 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รางวัลนี้ถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงการได้รับการยอมรับว่าเป็นครูผู้มีความรู้ความสามารถ และยึดมั่นในคุณธรรมนำชีวิตจนประสบความสำเร็จในวิชาชีพ

7.2.2) ระดับเขตพื้นที่

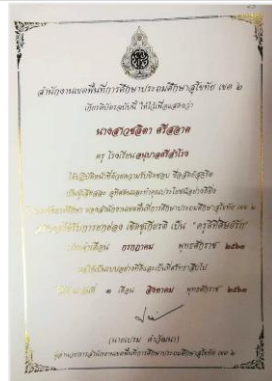

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ได้รับรางวัล “ครูชนคนคุณธรรม” ประเภทครูผู้สอน ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับเขตพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2564 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นแบบอย่างที่ดีของครูผู้มีคุณธรรม สามารถถ่ายทอดแนวคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรมจริยธรรมสู่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานและหัวหน้าโครงการโรงเรียนสุจริต (บริษัทสร้างการดี) ตามคำสั่งโรงเรียนที่ 47/2566 โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดทักษะอาชีพ สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน อันเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรม

ส่งผลให้โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล) ได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีผลการดำเนินงาน “บริษัทสร้างการดี” ระดับดีเยี่ยม ตามโครงการโรงเรียนสุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ได้รับรางวัล “ครูดีที่ศิษย์รัก” ประจำเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในฐานะครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้เสียสละ อุทิศตนและทำคุณประโยชน์อย่างดียิ่งในการจัดการศึกษา

7.2.3) ระดับกลุ่มโรงเรียน

นางสาวชลิตา ศรีสอาด เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นสร้างคุณประโยชน์แก่โรงเรียน ส่งผลให้ได้รับรางวัล “ครูดีศรีสำโรง” เนื่องในวันครู ประจำปี พ.ศ. 2566 จากสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. นวัตกรรม “7 กลยุทธ์ กล้วยเปลี่ยนคน สร้างคนดี มีคุณธรรมวิถีไทย” มีความชัดเจน ปฏิบัติได้จริง มีเป้าหมาย วิธีการที่เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียน และเอื้อต่อการลงมือปฏิบัติจริง
2. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่ความสำเร็จ
3. การนำนวัตกรรมนี้ไปใช้ในบริบทอื่น ควรยึดหลักการใช้บริบทของแต่ละท้องถิ่นเป็นฐานของการเรียนรู้ (Local Wisdom-Based Learning) เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาการเรียนรู้กับชีวิตจริงของผู้เรียน ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและเกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน และ ควรมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน หรือชุมชนต่าง ๆ เพื่อร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนแนวคิด และต่อยอดพัฒนานวัตกรรมให้เหมาะสมกับบริบทที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

นางสาวชลิตา ศรีสอาด ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านห้วยไร่ (รัฐราษฎร์อนุกุล) สพป.แพร่ เขต 2